

ساروش

علی رضائی یاچی
منصورہ فانی

انتشارات هاوژین

سرشناسه: رمضانی پاچی، علی / ۱۳۵۰
عنوان و نام پدیدآور: ساروی سروش،
علی رمضانی پاچی، منصوره فانی
مشخصات نشر: ساری: هاوژین، ۱۳۹۲
مشخصات ظاهری: ۱۳۲ ص
شابك: ۴-۶۰-۷۵۴۶-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
شناسه افزوده: فانی، منصوره / ۱۳۲۵
یادداشت: فهرست‌نویسی کامل این اثر در
نشانی: <http://opac.nliai.ir> قابل دسترسی است
شماره کتاب‌شناسی ملی: ۳۸۷۳۲۷۲

ساروش

علی رمضانی پاچی
منصوره فانی

انتشارات هاوژین

چاپ نخست - ۱۳۹۴

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

ویراستار: اعظم خورشیدی

طرح جلد و صفحه آرایشی: صغری ابراهیمی

چاپ و لیتوگرافی: نیما بابلسر

ماژندران - ساری. تلفن: ۰۱۱ - ۳۳۳۱۱۲۳۹

Email: havzhin.publish@yahoo.com

این اثر با حمایت مادی شهرداری و شورای اسلامی

شهر ساری به چاپ رسیده است.

فصل اول

- ۷ پیشگفتار
- ۹ مقدمه
- ۱۱ در مضامین متفرقه
- ۵۳ در مضامین مربوط به دختر
- ۹۷ در مضامین مربوط به پسر

دفتر حاضر شامل صد و بیست و دو ترانه به لهجه مازندرانی است که دارای ترجمه و تحت‌اللفظی و ترجمه فارسی و همچنین فوتیک می‌باشد.

مضامین این اشعار چنان که انتظار می‌رود از محیط و سرزمین زیبای مازندران گرفته شده است، و منبع الهام صاحبان طبع و سرایندگان این اشعار جلگه‌های سرسبز و کوه‌های پوشیده از جنگل و برنج‌زاران خوش رایحه و شکوفه‌های عشقی است که در این گلزار می‌شکفت.

من برای این که بتوانم اشعار اصیل جمع‌آوری کنم به دو دهکده یکی واقع در غرب ساری و دیگری در شرق ساری رفته‌ام در این گیر و دار با واقعیت جالبی برخورد کردم و آن این‌ست که شاید ۶ کیلومتر فاصله بین دو محله کافی باشد که اعراب کلمات و در نتیجه لهجه نیز تغییر یابد.

و اما مسأله قابل توجه این‌ست که مظاهر تمدن جدید چنان به این مناطق نفوذ کرده است که نشانه‌اش را ما در این اشعار بصورت کلماتی نظیر دوچرخه رادیو، دیزل، تراکتور و غیره می‌بینیم.

در این دفتر اشعاری که در مضامین متفرقه است از مضامین مربوط به دختر و پسر جدا شده است.

دختر حاضر اولین کار تحقیقی است که من در طی دوران تحصیل خود انجام دادم و شاید واقعاً نمی‌تواند نام تحقیق به خود بگیرد و فقط یک جمع‌آوری ساده است ولی به هر حال قدم اول است و امید است اشتباهات آن با دلبده اغماض نگریسته شود و در ضمن یادآوری شود تا در سال‌های بعد بتوانم به کارهای با ارزش‌تری پردازم.

منصوره فانی

مقدمه

به نام خداوند مهر

دفتر حاضر شامل ۱۲۲ ترانه به زبان مازندرانی با گویش ساروی است که همراه با ترجمه تحت‌اللفظی و همچنین آوانگاری می‌باشد. این ترانه‌ها از شهر ساری، مرکز استان مازندران گردآوری شده است. این ترانه‌ها که امروزه رو به فراموشی می‌روند در دههٔ چهل و پنجاه در آوازه‌های ترانه‌خوانان و به ویژه مادران بسیار کاربرد داشته است و به علت عدم استفاده از کلام و قلم افتادند. به همین جهت، به منظور حفظ این میراث فرهنگی این اثر که به زبان مازندرانی و با گویش ساروی که در بین گویش‌وران استان مازندران متفاوت می‌باشد، جمع‌آوری گردیده است.

کلمهٔ «سَرُوش» /seroš/ در عنوان کتاب مترادف با «سَرُوش پهلوی» /seraoša/ می‌باشد. «سَرُوش» را مفسران گاهان، ایزد دعا و نیایش می‌دانند. سَرُوش اولین موجودی بود که پنج دعای زرتشت را با وزن و آهنگ خواند و این دعا مورد دقت و توجه موبدان واقع شده است. سَرُوش در تقویم ایرانیان باستان نیز نقشی برجسته داشته است و در هفدهمین روز از هر ماه جشن

سروشگان برگزار می‌شد. بعد از اسلام نیز سروش از معدود ایزدانی بود که جایگاهش هم‌چنان حفظ گردید و مسلمانان وی را مترادف با حضرت جبرئیل دانسته‌اند. سروش در ادبیات فارسی معنای خبررسان از غیب را دارا است چنانکه حافظ شیرازی می‌گوید:

در ره عشق و سوسه اهرمن بس است

پیش آی و گوش دل به پیام سروش کن
در زبان مازندرانی و گویش ساروی کلمه «سروش» /seroŠ/ به معنای با خود نجوا کردن و صحبت کردن است. در واقع به همان معنای «سرودن پهلوی» به کار می‌رود. با توجه به این مفهوم، نام کتاب پیش رو انتخاب گردید.

این مجموعه، با کمک و همیاری شهردار محترم ساری (آقای مهندس عبوری)، معاونت محترم فرهنگی (آقای ناصر معیل) و همکاران محترم واحد فرهنگی و بذل و عنایت اعضای محترم شورای شهر ساری، مدیر محترم مرکز اسناد و کتابخانه ملی مازندران (آقای لطف‌الله محمدنژاد) و همکاران محترم این مرکز، ویراستار (خانم اعظم خورشیدی) و مسئولین محترم انتشارات ماورین (خانم‌ها سمانه سادات خاتمی و صغری ابراهیمی) به سرانجام رسید که از تمامی عزیزان کمال تشکر و قدردانی را داریم.

باشد که گام‌های استوارتری در مسیر حفظ میراث فرهنگی و بومی مازندران برداریم.

علی رضائی پاجی

ساری، پاییز ۱۳۹۴